

BREG pri Preddvoru - p.c.sv. Benarta

1.

Dvoje krasnih slikanih ken(g tskih).^{Sev.} kno: zgoraj M.B. in sv.An skupaj edeči, med njima mali Jezus, ki z en nogo stoji na Mariji, z drugo na Aninem kolenu. Spodaj sv.Katarina in sv.Elizabeta.

Juž.okno:^Aristus na križu, sp daj Marija in sv.Janez.^T spodnjem delu okna ~~xxx~~ svetnica s priklenjenim zmajem(^Marjeta) in sv.Barbara.

Stele, LXXXVIII, 4.10.1910, str.100.

Zgodnje gotski prezbiterij z izredno močnim šilastim slavolokom, prirezanim v 3 enakih stranicah 8kota. 6 močnih, močno prirezanih reber z izredno ozkim hrbtom je združenih v okroglem sklepniku.

5 figuralnih konzol in ena geometrična jih nosi.

2 gotski okni s slikarijo, dboro ohranjeni. Južno zunaj ni zavarovano z mrežo. ^{*}reba napraviti: majhen del na vrhu odpadel. ^{Sev.} okno: zgoraj sv.An Selbdritt spodaj pod dvojnim na konzolah slonečim lokom sv.Katarina in sv.Doroteja. Ozadje sv. Blattranke na črnem dnu.

Južno zgoraj Kr. na križu, spodaj Marija in Janez. Spodaj pod dvojnim lokom, svetnica z zaponko z gotskim M, na pasu privezanega zmaja in sv.Barbara s stolpom in kelihom. Barve: zelena, plava, rdeča(rubin in weinrot) rumena in rumenkasto zelena, pomarančna, umazanosinja, črna.

Vel.oltar 2.pol.19.stol.(Šubičeva delavnica)

Ladija ima lesen, kasetiran strop, naravne rjave barve, v poljih pozlačeni baročni obseki, sr.17.stol. Krasen, steklen lestenec. 2 baročna oltarja s svečniki Lesena

RE

BERG pri Preddvoru - p.c.sv. Benarta

LA

2.

Stebri zaviti z visnko trto viti. Je zlaten, polihromacija moderna. Na sever. v kartuši letnica 1675.

Stele, XV, 11.2.1923, str. 34-35:

Votivna slika z 1.1717, razstavljena na Prosvetni razstavi 1.1937.

Steles, LXXXVII, 20.7.1937, str. 52-54.

v Kranjs

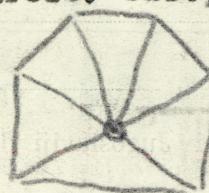
5/8 prezb. Sklepnik je okrogel disk. Masivna rebra

Konzole zelo primitivne maske. Vse bo še iz 14. stol. ali pa bi morali računati z zelo močno retardacijo.

Križev pot metzingerjevsko-beneški, kasnejša kopija dokaj rokodelske kvalitete.

Na W steni in na rebrih prezbiterija se kažejo freske iz 15. stol.

Cevc, Zap. XXIV., 29.7.56., str. 28.

Na fasadi juž. od zvonika ostanki freskiranega ometa pod beležem. Okvirna črta vrezana v omet z ravnalom. Parve: roza, rdeče raznih vrst do temno opečno rdeče, značilne za Jerneja iz Loke, ter v kombinaciji z njim tipična Jernejeva zelena.

Na figuralnih konzolah (glave) nebra močno posneta od strani, tako, da ostaja samo ozek hrbet.

Steles, CXIV, 21.6.1950, str. 13.

Der gotische Chor 6m lang, 5m breit, hat central gerippte Decke. In den breiten Fenstern der seitlichen Chorschlußwände - das mittlere ist vermauert - schöne alte Glasmalereien, sie sind 1.3m hoch, 0.27m breit und zeigen je zwei Figuren übereinander in gotischen Nischen mit zarten Ornamenten. Faltenwurf nicht in Brüchen, sondern in weichen Linien. Das Schiff hat eine schöne Holzdecke in dunkler Naturfarbe, getheilt in quadratische Felder mit Verköpfungen und vergoldeten Rosettenzäpfen in der Mitte. Ein alter Glasluster, 1.2m

hoch, nach dem sanften Ton des Glases zu urtheilen Fabrikat aus Murano, wurde von der Pfarrkirche in Höflei erworben und ist vor den Agenten nur durch die abseitige Lage des Ortes verborgen geblieben. Bei der Pfarrkirche von Höflein muss man aus dem Grundriss und einzelnen Merkmalen schliessen, dass sie gotisch gebaut war und später wiederholt geändert wurde.

MDZK: Št. 13, l. 1887, str. XCVI: Die Bau - Denkmale in Krain von J. Franke.

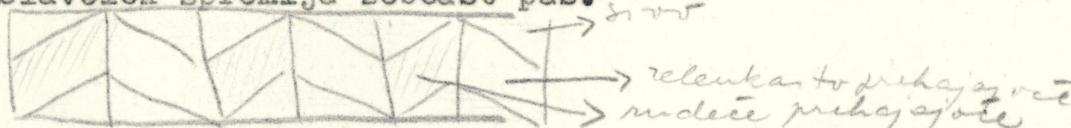
Lesen stop, byah Karetian, zjavo pojavi in eckh br
prelareū

Dan in wet l. 18/02/886

Cerkvene menje zapis l. 1526.

28) A.Keblar: Kranjske cerkvene dragecenešati l. 1526., IMK V., 1895, str. 81.

Freske: slavolok: levo že zakrito z oltarjem. Desno zgoraj se vidi klečeča deklica - verjetno del slike sv. Jurija v borbi z zmajem.
Slavolok spreminja zobčast pas.

Ob slavoloku na vrhu je desno viden klečeč kmet s cepcem in snopom - Abel in Kajn še ni odkrit.

Desno od slavoloka na steni 2 pasu slik. Spodnji nad menzo gotska postelja s 3 ležečimi deklicami. Zraven skoraj frontalno sv. škof - Miklavž, ki dviga obe roki. Bela alba, vijoličasta tunika in zelena gotska kazula rudeče podšita, bela kapa, vijoličast nimb z belimi pikicami po robu.

b steni navpičen mavričast pas s kvadratičnimi patroni.

Gornja slika &isti okvir kakorta pas. Na oglilih kvadratičnih piramidast spol. Pred plavih ozadjem (ostro plavo kakor v Giottovi Areni v Padovi!) Levo vijoličast stolp, kjer se pri oknu vidi golobrad jetnik, ki moleče dviga roki in ima vez okoli vrata. Obmečen je zeleno.

Iz stolpa stopata 2 druga golobrada jetnika, ki njih verige drži desno stoječi sv. enart v vijoličasti kuti zeleno podšiti.

Obe sliki odlično ohranjeni.

Na slavoloku sledovi še neodkrite slikarije.

Tudi ves prezbiterij po arhitekturi soroden Mačam, samo, da ima glave za konzole, je ves poslikan.

Na slavoloku, ki je zelo bogato dekorativno patroniran, odkrita je leva polovica. V oglu spodaj zeleno rudeča vitica, v kateri se prikazuje figura z nečitljivim napisnim trakom.

Na vrhu trije rumeni krogi v srednjem na vrhu je zaenkrat videti brezbrado glavo z zeleno čepico in napisnim trakom na temnordečem ozadju, levo in desno kleči(?) po en možak (levi z belo brado) z napisnim trakom.

Na sev. steni nad oknom je videti kelih (oljska gora)

Na oboku je na okroglem sklepniku 8 rogeljska rumena zvezda na vijoličistem ozadju.

Rebra so preslikana s presličastim motivom.

V juž.kapeli oboka je okdirt na tronu sedeč škof z belo mitro pred mizo z odprtoto knjigo- eden cerkvenih očetov.

V sev. vzh.okenskem ostenju je levo viden od prsi navzgor stoječ svetnik z belo brado, s knjigo v levi v vijoličasti obleki - apostol?

Poslikana so vsa ostenja.

Skoraj cela je odkrita juž.stena.

Nad pritličjem najprej v pasu, ki ga zavzema gotska niša za posodo je dopasni svetnik z napisnim trakom. rugi pas zavzema višino novejšega okna. Levo polovica slike od smrti vstalega Jezusa, ki stopa iz sarkofaga frontalno. V beli patronirani halji, bledo roza barva glave in golih delov. Desno od okna Polaganje v gorb s tremi ohranjenimi figurami, z Marijo v sredi v lila plašču. Na sakrofagu večji napis z rudečilom, molitvene vsebine v latinščini.

Bere se: Roganus te dñe quomodo confitebor

absolve domini

ad terciū nocturnū ....

libera me

1504

Tretji pas v podločju deli od zgornjega velikodelen kosmatski ornament. V podločju dobro ohranjena slika: sv. Čenart? zaslišujejo. Pred lila svetlo okrašenim zastorom sedi na rumenem gotskem tronu belo drapiran kralj z rumeno trirogeljsko krono. Pred njim v sredi v lila haljib bolečen mož z nimbom, ki se zdi križast(Jezus?) Za njim rudeče oblečena figura, ozadje pa predstavlja množica sivih šilastih čelad vojakov.

Izrazito furlansko, kolorit lila, zeleno, rumeno, rudeča.

Speče deklice imajo svetle svedraste kodre ob obrazu.

Gubanje obleke sv. Miklavža izrazito mehko. Obraz izrisan in stiliziran

podobno kot pri svetnikih v prezibt. sv. Janeza v Bohinju.

Značilna sladka črta.Košate frizure las.Okrugli obrazi

Na slavoloku se kaže pod sliko sv.Miklavža star jša slikarija zelo širok rudeč na grob zid naslikan pas kot vrh kake zavesec.

V prezbit. izraziti bledo roza obrazi kot v Spod.Bitnjah.Kljub gotovosti, da

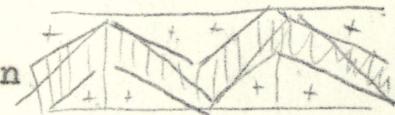
je oboje furlansko, gre mogoče za dve roki. Čas okr. 1420.

Stele, XVIIIA, 25.6.1957, str. 16-19

Na slavoloku na sev. strani okvir: mavričasta podlaga s črnimi patroniranimi kvadrati po strani.

Rob slavoloka je rudeče zelen akantast trak na lila ozadju z belimi patroniranimi zvezdami.

V zgornjem polju sv. Jurij v borbi z zmajem, dobro shranjen razen deloma vratu in glave zmaja.

Levo stolp z ženo in mečem, ki gledata prizor, nad glavo zmaja klečeča devica. Tipična furlanska glava sv. Jurija. Zelen plašček mu vihra od ~~gkxx~~ ramen nazaj v mehkih gubah (podobno istemu motivu pri sv. Mohorju pri Doliču) V spodnjem pasu je pa naslikano škriljasto skalovje v umazano zelenem tonu.

Vrhu teh tal je nekako podolgasta rumena skleda ali neška z raznimi sadeži, ~~xfig~~ figure? limona? in drugo - Tihožitje?

Pod slike sv. Miklavža na južstrani slavoloka se vidi prvotni omet zelo grob z delom širokega rdečega kroga - verjetno posvetilni križ.

Ladja po tem mogoče še romanska.

Slavolek delno odkrit. Na vsaki strani se vidi po ena doprsna ženska figura.

Roza karnat in skrbna risba detajlov.

"a notranji strani slavoloka je v porezanem delu sočna akantova vitica, ki na temenu izhaja iz ust trojne maske a la sv. Trojica. Na slavoloku štiri desne figure z dolgimi napisnimi trakovi - Preroki?

Na sev. steni prvo polje še ne odkrito. Ob sev. vzh. oknu ob straneh in v

ostenju po en apostol stoječ pod baldahimom. Pod stranskima po ena dopasna figura z napisnim trakom. Nad oknom dopasna svetnica.

V ostenju vzh. okna en apostol. Nad oknom Veronikin prt.

Ob jugovzh. oknu 4 apostoli. Nad oknom dopasna figura. Pod okni okrog in okrog dopasne figure z napisnimi trakami.

Na juž. steni levo od okna Vstajenje iz gorba, desno polaganje v grob.

Nad oknom zaslišanje Jezussovo pred sedečo figure s krono.

"ebra prekriva presličast vzorec.

Barva zelo odstranjena z beležem

Vtis izredno dekorativen.

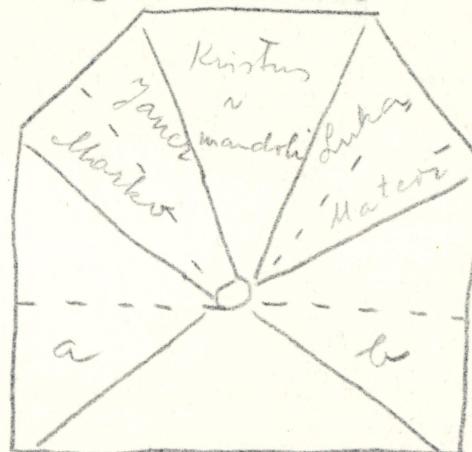
Gladek sklepnik

a,b - po 2 pri pultu sedeča

cerkvena očeta

Pozornosti vredna konzola oboka(glave)
iz konglomerata, primitivno & učinkovito
izklesano.

Na fasadi desno od zvonika je večji odломek nepojasnjene kompozicije, ki je
mlajšega datuma kot slikarija v cerkvi.

Breg pri Preddvoru - p.c.

Desno od zvonika na fasadi je odkrita freska: dve klečeči? figuri, katerih prednja drži za roke tretjo v ozadju.
Mlajše od slikarije v prezbiteriju.

Stele, XIII A, 2.4.1958, str. 38⁸

Prezbiterij: Pod slike polaganja v grob na južni steni z rudečilom napis:

(Re)demptor meus
&...mvs t... domine
...m... q(ue)so
Rogamus te dne
Quomodo fitelbor
absolve domine

Desno od tega:

ad tercīm nocturn(um)

od tega desno 3 vrste

N e tract...

deus etx...

libera me

1504.

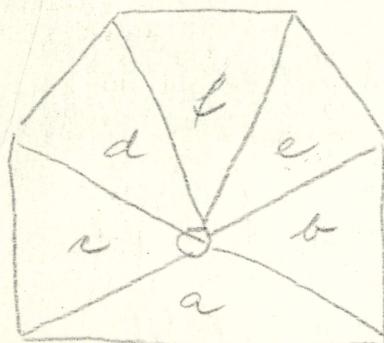
Stele, XIV A, 19.6.1958, 7⁸

Pod okni zaključnega dela je vrsta grafitov, več iz 15. stol. Dvakrat je letn.

1886 & Najstarejši je: Johannes Prewill Anno 1871

Vrvo polje nad slavelekom ima sliko Adama in Eva ob drevesu spoznanja. Nato levo in desno po parih cerkveni očetje. V stranskih zaključkih po parih simboli evang listov. V vzh. polju Kristus v manderli.

Steles, XIVA, 4.7.1958, str. 12

- a. Adam in Eva pod drevesom z oranžami
- b. dva sedeča cerkvena očeta pri pisanju
- c. isto
- d. lev in oreł
- e. oreł in angel
- f. Kristus sedeč v manderli

V podlečju zapadne stene Veronikin prt. V sev. vzh. podlečju depasna svetnica.

V jugovzh. podlečju iste. V podlečju sev. stene Oljska gora. Na južnem podlečju Kristus pred Pilatom- 8 pestaj, ob oknu leve Vstajenje, desno Polaganje v grob. Na sev. steni levo od okna Bičanje, desno nejasno.

V ostenju sev. vzh. okna 4 apostoli, v vzh. oknu 2 apostola, v južnem 3 apostoli. Kje so bili ostali trije. V ožjem pasu nad pritlečjem depasni preropki z napisnimi trakevi.

Na slaveleku v 3 nišaj in dveh listnih ornamentih 5 figur z napisnimi trakevi. Preropki?

V slaveleku na strani oltarja begata akantova vitica, ki izhaja na vrhu leka

iz triobrazne maske.

V leku samem spedaj na vsaki strani po ena depasna svetnica, nad njima pa ena steječa figura.

V leku napram ladji zepet begata vizica.

Na fasadi desno od vrat edlemek delne z zvenikom prekrite kompozicije, levo del dolge figure s sklenjenimi rokami. Pred njo pred stavbo klečeča figura (bradata) s kape v svetleplavem plašču, roki sklenjeni v molitvi, ki jih prijema druga roka. V stavbi se vidi skezi pelkrežne zaključene odprtine brezbrada figura s sklenjenima rokama. Del kompozicije sv. Lenarta?

Filiacija italijanskega teda ne furlanskega. Teda ne ista roka kakor v cerkvi.

Stele, XXVA, 5.7.1965, str. 425*

Na fasadi desno od zvonika del slike sv. Lenarta, ki oprošča jetnika, sr. 15. stol. Na slavoloku prezbiterija znotraj triobrazna glava, ki ji iz ust izhaja na obe strani akantova vitica.

Glava odgovarja glavi figure Tempusa v Hrastovljiju.

Stele, XXVIA, 2.10.1959, str. 43*